

Departementet, Holmens Kanal 22, 1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail ism@ism.dk
J.nr. 2009-4753

Til organisationer m.fl., jf. vedlagte høringsliste

19. november 2009

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service (Sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde)

Hermed fremsendes til høring vedlagte udkast til forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service.

Lovforslaget udmønter aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde.

Det foreslås, at en persons oprindelige opholdskommune fortsat skal være handlekommune i forhold til hjælp efter lov om social service, når denne kommune eller en anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i et socialt botilbud eller lignende for voksne eller nærmere angivne institutioner i en anden kommune end den oprindelige opholdskommune. Den oprindelige opholdskommune, der efter de gældende regler refunderer den aktuelle opholdskommunes udgifter i disse tilfælde, får således handlepligten i forhold til personen med hensyn til hjælp efter lov om social service. Samme kommune bliver hermed både handle- og betalingskommune for den pågældende med hensyn til ydelser efter serviceloven.

I de tilfælde, hvor den oprindelige opholdskommune fremover skal være handlekommune, foreslås det, at handlekommunen efter serviceloven helt eller delvis skal kunne delegerede udøvelsen af alle eller nogle af kommunens opgaver efter loven til borgerens aktuelle opholdskommune.

Det foreslås, at lovændringen som udgangspunkt skal gælde såvel sager, hvor en person fremover får ophold i et botilbud i en ny kommune, som sager, hvor der allerede betales mellemkommunal refusion fra en tidligere opholdskommune, fordi en person har fået ophold i et socialt tilbud i en anden kommune. I sidstnævnte sager foreslås, at den oprindelige opholdskommune under hensyntagen til den pågældendes forhold og af administrative hensyn kan beslutte fortsat at betale refusion for udgifter til hjælp efter lov om social

service frem for igen at blive handlekommune for personen vedrørende disse ydelser.

Forslaget forventes fremsat den 16. december 2009.

Indenrigs- og Socialministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger senest mandag d. 30. november 2009 kl.10. Svaret bedes sendt elektronisk til ejb@ism.dk og til p-lovkoord@ism.dk

Med venlig hilsen

Elsebeth Jarl Brunés
Lovkoordinering

Høringsliste vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service (Sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde)

Advokatrådet
Akademikernes Centralorganisation
Alzheimerforeningen
Ankestyrelsen
Brugerforeningen for aktive stofbrugere
Børne- og Kulturchefforeningen
Børnerådet
Børnesagens fællesråd
Center for Ligebehandling af Handicappede
Dansk Handicapforbund
Dansk Socialrådgiverforening
Danske Handicaporganisationer
Danske Regioner
Danske Ældreråd
Datatilsynet
Den Uvildige Konsulentordning på handicapområdet
Det Centrale Handicapråd
Direktoratet for Kriminalforsorgen
Foreningen af Socialchefer i Danmark
FTF
Institut for menneskerettigheder
KL
Landsforeningen af pårørende til stofmisbrugere
Landsforeningen bedre Psykiatri
Landsforeningen Sind
LO
LOKK (Landsforeningen af kvindekrisecentre)
LOS (Landsforeningen af Opholdssteder)
Organisationen af selvejende Institutioner (OSI)
Rådet for Socialt Udsatte
Sammenslutningen af Boforner for Hjemløse i Danmark (SBH)
SAND
Sjældne Diagnoser
Socialpædagogerne Landsforbund (SL)
Statsforvaltningsdirektørerne v Vibeke Larsen, Statsforvaltningen Sjælland
ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund
Ældre sagen
Ældremobiliseringen

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail ism@ism.dk

www.ism.dk

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service

(Sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde)

§ 1

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 3. september 2008, som ændret senest ved § 20 i lov nr. 483 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 1, ændres »jf. dog § 9 a, stk. 4« til: »jf. dog stk. 7 og § 9 a, stk. 4 og 7«.

2. I § 9 indsættes efter stk. 6 som nye stykker:

»Stk. 7. Den oprindelige opholdskommune har uanset stk. 1 pligten til at yde hjælp efter lov om social service, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen i en anden kommune har fået ophold i:

- 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service,
- 2) boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.,
- 3) institutioner under sygehusvæsenet,
- 4) institutioner under Kriminalforsorgen eller
- 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4.

Stk. 8. Pligten efter stk. 7 består, så længe personen har ophold i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud. Pligten til at yde hjælp i anledning af en persons ophold i en boform efter § 110 i lov om social service består dog, indtil den pågældende har erhvervet ny opholdskommune.

Stk. 9. En kommunalbestyrelse, der efter stk. 7 har pligt til at yde hjælp til en person efter lov om social service, kan efter aftale bemyndige opholdskommunen, jf. stk. 2, til helt eller delvis at varetage udøvelsen af sine opgaver i forhold til den pågældende.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 10.

3. I § 9, stk. 7, der bliver stk. 10, indsættes som 4. pkt.:

»Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse, hvis der opstår uenighed mellem to kommuner om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp, jf. stk. 7 og § 9 a, stk. 7.«

4. I § 9 a indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Har en ung under 18 år selvstændig opholdskommune efter stk. 4, 2. pkt., bevarer denne kommune uanset § 9, stk. 1, pligten til at yde hjælp efter lov om social service, når den unge fylder 18 år, hvis den pågældende i umiddelbar forlængelse af anbringelsen får ophold i en boform omfattet af § 9, stk. 7. § 9, stk. 8 og 9, finder tilsvarende anvendelse.«

5. I § 9 c, stk. 6, indsættes som 3. pkt.: »Refusion efter 1. og 2. pkt. ydes dog, i tilfælde omfattet af § 9, stk. 7 og § 9 a, stk. 7, af den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter lov om social service.«

6. I § 11 c, stk. 1, ændres »efter § 11 a, stk. 1 og 3« til: »efter § 11 a, stk. 1 og 4«.

7. Efter § 60 indsættes:

»§ 60 a. Er en afgørelse truffet efter delegation, jf. § 9, stk. 9, indbringes klagen for det sociale nævn, som den kommune, der efter § 9, stk. 7, eller § 9 a, stk. 7, har pligten til at yde hjælp efter lov om social service, hører under.«

8. I § 66, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Er en afgørelse truffet efter delegation, jf. § 9, stk. 9, skal klagen sendes til den kommune, der efter § 9, stk. 7 eller § 9 a, stk. 7, har pligten til at yde hjælp efter lov om social service.«

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 3, 2. pkt., ændres »i brugernes opholdskommuner« til: »i de kommuner, der har pligten til at yde hjælp til brugerne efter denne lov«.

2. I § 136, stk. 1, 2. pkt., ændres »opholdskommunen, jf. § 9« til: »den kommune, der har pligten til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b«.

3. § 148, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligten til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i denne kommune i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om, jf. § 3, stk. 1.«

4. I § 148, stk. 2, 1. pkt., ændres »opholdskommunen« til: »den kommune, der har pligten til at yde hjælp efter denne lov«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2010, jf. dog stk. 2 – 4.

Stk. 2. § 9, stk. 7 - 9, og § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, finder anvendelse for personer, der efter lovens ikrafttræden får ophold i en boform m.v. omfattet af disse bestemmelser.

Stk. 3. § 9, stk. 7 - 9, og § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, finder endvidere den 1. juli 2010 anvendelse for personer, der ved lovens ikrafttræden har ophold i en boform m.v. omfattet af disse bestemmelser og den 1. juli 2010 stadig opholder sig i en sådan boform, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. § 9, stk. 7 - 9, og § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, finder dog ikke anvendelse for en person omfattet

af stk. 3, såfremt den kommunalbestyrelse, der efter stk. 3 den 1. juli 2010 overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service for den pågældende person, inden den 1. maj 2010 under hensyntagen til den pågældendes forhold og af administrative hensyn træffer afgørelse om, at den pågældende kommune ikke vil overtage denne handlepligt. Afgørelsen efter 1. pkt. om ikke at overtage pligten til at yde hjælp kan indbringes for det sociale nævn efter kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 5. En kommune kan til brug for behandlingen af en sag om en afgørelse efter stk. 4 og til brug for overtagelsen af pligten til at yde hjælp efter stk. 3, uden samtykke fra den person, afgørelsen vedrører, af opholdskommunen forlange de oplysninger om den pågældende, der er nødvendige for sagens behandling.

Stk. 6. Fastslås det efter den 1. april 2010, at en persons ophold i en boform ved lovens ikrafttræden, er omfattet af § 9, stk. 7 - 9, eller § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, overtager den kommune, der efter stk. 3 har pligt til at yde hjælp efter lov om social service, denne forpligtelse 3 måneder efter dette tidspunkt. Kommunalbestyrelsen kan inden 2 måneder, før kommunen overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service, træffe afgørelse efter stk. 4 om ikke at overtage pligten til at yde hjælp.

§ 4

Stk. 1. For børn og unge under 18 år, der før den 1. juli 2003 er anbragt uden for hjemmet, overtages pligten til at yde hjælp efter lov om social service af den kommune, der er refusionspligtig efter § 4, stk. 4, 3. pkt., i lov nr. 1168 af 19. december 2003 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love, når den unge fylder 18 år og i umiddelbar forlængelse af anbringelsen får ophold i en boform omfattet af § 9, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3.

Stk. 2. Stk. 1 finder anvendelse for personer, der efter lovens ikrafttræden får ophold i en boform omfattet af stk. 1, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Stk. 1 finder dog ikke anvendelse for personer omfattet af stk. 1 og 2, hvis den kommunalbestyrelse, der efter stk. 1 overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service, ikke umiddelbart forud herfor var opholdskommune for den unge, og kommunalbestyrelsen, inden den unge fylder 18 år, under hensyntagen til den pågældendes forhold og af administrative hensyn træffer afgørelse om, at den ikke vil overtage denne handlepligt. Afgørelsen efter 1. pkt. om ikke at overtage pligten til at yde hjælp kan indbringes for det sociale nævn efter kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 4. Stk. 1 finder endvidere den 1. juli 2010 anvendelse for personer, der ved lovens ikrafttræden har ophold i en boform m.v. omfattet af stk. 1 og den 1. juli 2010 stadig opholder sig i en sådan boform, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Stk. 1 finder dog ikke anvendelse for personer omfattet af stk. 1 og 4, hvis den kommunalbestyrelse, der efter stk. 1 overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service inden den 1. maj 2010 under hensyntagen til den pågældendes forhold og af administrative hensyn træffer afgørelse om, at den ikke vil overtage denne handlepligt. Afgørelsen kan indbringes for det sociale nævn efter kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. En kommune kan til brug for behandlingen af en sag om en afgørelse efter stk. 3 eller 5, og til brug for overtagelsen af pligten til at yde hjælp efter stk. 2 og 4 fra en tidligere opholdskommune, uden samtykke fra den person, afgørelsen vedrører, fra denne kommune forlange de oplysninger om den pågældende, der er nødvendige for sagens behandling.

Stk. 7. Fastslås det efter den 1. april 2010, at en persons ophold i en boform ved lovens ikrafttræden, er omfattet af § 9, stk. 7 - 9, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, overtager den kommune, der efter stk. 4 har pligt til at yde hjælp efter lov om social service, denne forpligtelse 3 måneder efter dette tidspunkt. Kommunalbe-

styrelsen kan inden 2 måneder, før kommunen overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service, træffe afgørelse efter stk. 5 om ikke at overtage pligten til at yde hjælp.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget udmønter aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde.

I lyset af den høje udgiftsvækst i de foregående år er der enighed mellem regeringen og KL om, at kommunerne skal arbejde for, at den fortsatte udvikling på området sker indenfor den allerede afsatte ramme. Det skal ses i lyset af, at der i dag bruges markant flere midler på det specialiserede socialområde end tidligere. Kommunerne kan således fremover fastholde det nuværende høje niveau for opgaveløsningen.

Samlingen af det specialiserede socialområde hos kommunerne giver mulighed for helhedstænkning i opgaveløsningen, hvor tilbuddene på det specialiserede socialområde kan sammentænkes med de øvrige kommunale opgaveområder. Samtidig er der opnået en klar ansvarsfordeling i forhold til fastlæggelsen af rammerne og opgavevaretagelsen.

Den enkelte kommunalbestyrelse har ansvar for at sikre en målrettet styring og prioritering af området under hensyntagen til den samlede aftalte ramme for den kommunale økonomi. Det kan ske ved at vælge omkostningseffektive løsninger. Dyre løsninger er ikke nødvendigvis lig med høj kvalitet i opgaveløsningen.

I kommuneaftalen for 2010 er i den forbindelse aftalt, at regeringen efter dialog med KL i efteråret vil fremsætte lovforslag, der med virkning fra 2010 skal skabe sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde, hvor disse måtte være delt mellem handle- og betalingskommune. Udgangspunktet er, at den kommune, der betaler, samtidig har visitationskompetencen.

Dette lovforslag udmønter denne aftale.

Det foreslås, at en persons oprindelige opholdskommune fortsat skal være handlekommune i forhold til hjælp efter lov om social service, når denne kommune eller en anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i et socialt botilbud eller lignende for voksne eller nærmere angivne institutioner i en anden kommune end den oprindelige opholdskommune. Den oprindelige opholdskommune, der efter de gældende regler refunderer opholdskommunens udgifter i disse tilfælde, får således handlepligten i forhold til personen med hensyn til hjælp efter lov om social service. Samme kommune bliver hermed både handle- og betalingskommune for den pågældende med hensyn til ydelser efter serviceloven.

Modellen kendes fra børneområdet, hvor det i dag gælder for børn anbragt uden for hjemmet, at den anbringende kommune forbliver handlekommune for barnet, uanset om barnet anbringes uden for kommunen, og uanset om forældremyndighedsindehaveren flytter til en tredje kommune.

For at opnå den tilstrækkelige styringsmæssige effekt for den fremtidige udgiftsudvikling på det specialiserede socialområde foreslås, at lovændringen som udgangspunkt skal gælde såvel sager, hvor en person fremover får ophold i et botilbud i en ny kommune, som sager, hvor der allerede betales mellemkommunal refusion fra en tidligere opholdskommune, fordi en person har fået ophold i et socialt tilbud i en anden kommune. I sidstnævnte sager foreslås dog, at den tidligere opholdskommune skal kunne beslutte fortsat at betale refusion for udgifter til hjælp efter lov om social service frem for igen at blive handlekommune for personen vedrørende disse ydelser.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Gældende ret om handle- og betalingskommune

Regler om handle- og betalingskommune på det sociale område og beskæftigelsesområdet er fastsat i kapitel 3 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Hovedreglen er, at en persons opholdskommune har pligten til at yde hjælp til den pågældende. Opholdskommunen er den kommune, hvor personen bor eller sædvanligvis opholder sig. Opholdskommunen er således som udgangspunkt både handlekommune (dvs. den kommune, der har pligt til at træffe afgørelser om og levere hjælpen) og betalingskommune (dvs. den kommune, der finansierer hjælpen) for personen.

Som en undtagelse hertil gælder (efter den gældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 2, nr. 1-5), at en (ny) opholdskommune har ret til (mellemkommunal) refusion fra den tidligere opholdskommune af udgifter til visse sociale og beskæftigelsesmæssige ydelser vedrørende en person, hvis den tidligere opholdskommune har medvirket til, at den pågældende har fået ophold i et socialt botilbud for voksne eller lignende i den nye kommune. Refusionspligten omfatter opholdskommunens udgifter til pension, boligstøtte, hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt hjælp efter lov om social service. Retten til refusion består, så længe den pågældende bor i det pågældende eller et tilsvarende botilbud.

I disse tilfælde er visitationskompetence og finansieringsansvar med hensyn til ydelser efter serviceloven efter de gældende regler delt mellem handle- og betalingskommune. Den person, der flytter med kommunens medvirken, får i dag typisk opholds- og handlekommune i den nye bopælskommune, der således efter flytningen træffer afgørelser vedrørende hjælp til personen efter serviceloven, mens den tidligere opholdskommune refunderer den nye opholdskommunes udgifter til denne hjælp.

Det samme er efter de gældende regler tilfældet, når en person efter medvirken fra en anden offentlig myndighed end opholdskommunen har fået ophold i visse boformer eller institutioner i en ny kommune. Det gælder bl.a., når en person har fået ophold i institutioner indenfor sygehusvæsenet eller Kriminalforsorgen.

Ud over den ovennævnte refusionsordning gælder (efter retssikkerhedslovs § 9 c) regler om mellemkommunal refusion vedrørende visse ydelser i nærmere angivne situationer, herunder når en ældre eller person med handicap, der er visiteret til en ældre- eller plejebolig i sin opholdskommune, selv vælger at flytte til et tilsvarende botilbud i en anden kommune.

Baggrunden for de beskrevne regler om mellemkommunal refusion har navnlig været et ønske om, at kommuner, hvor der ligger større institutioner eller botilbud, ikke som følge heraf skal have højere netto sociale udgifter. Endvidere indebærer reglerne, at en kommune ikke kan påvirke sine sociale udgifter ved at medvirke til, at en person får bopæl i en anden kommune.

2.2. Forslag om sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar

2.2.1. Den oprindelige opholdskommune skal fremover forblive handlekommune efter serviceloven

Delingen af visitationskompetence og finansieringsansvar mellem handle- og betalingskommune efter de gældende regler om mellemkommunal refusion, kan medvirke til at vanskeliggøre den økonomiske styring på det specialiserede socialområde for kommuner, der betaler refusion vedrørende personer, der er anvist til boformer i andre kommuner, f.eks. på områder hvor der ikke findes specialiserede botilbud i den oprindelige opholdskommune.

Som udmøntning af kommuneaftalen om sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på dette område forslås derfor, at *den oprindelige opholdskommune fortsat skal være handlekommune vedrørende ydelser efter lov om social service, når denne kommune eller en anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i et socialt botilbud eller lignende boform for voksne i en anden kommune end den oprindelige opholdskommune.* Den oprindelige opholdskommune, får således handle- og betalingspligten i forhold til personen med hensyn til også fremtidig hjælp efter lov om social service. Samme kommune bliver hermed både handle- og betalingskommune for personen med hensyn til ydelser efter serviceloven.

Det samme foreslås for de tilfælde, hvor en person efter medvirken fra en anden offentlig myndighed har fået ophold i visse boformer eller institutioner i en anden kommune, og hvor der også i dag er mellemkommunal refusion.

Forslaget omfatter varige og midlertidige sociale boformer, forsorgshjem og krisecentre, plejeboliger, plejehjem, institutioner under sygehusvæsenet og Kriminalforsorgen samt boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med sådanne boformer m.v.

I disse tilfælde indebærer lovændringen tilsvarende, at den oprindelige kommune bevarer handleforpligtelsen over for personen vedrørende ydelser efter lov om social service, således at handle- og betalingsforpligtelsen ikke længere vil være delt.

Det foreslås nærmere, at den oprindelige opholdskommune skal forblive handlekommune vedrørende ydelser efter lov om social service i alle sager, hvor en person *fra 1. marts 2010* efter medvirken fra denne kommune eller anden offentlig myndighed flytter til en ny kommune i en af de nævnte boformer m.v., hvor der i dag er mellemkommunal refusion efter den gældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 2, nr. 1-5.

Den foreslåede ændring omfatter alle ydelser til voksne efter lov om social service og alle kommunens forpligtelser efter serviceloven, herunder det personrettede tilsyn i forhold til borgeren.

For så vidt angår sociale og beskæftigelsesmæssige ydelser, som f.eks. ydelser efter pensionslovgivningen, træffes afgørelser som hidtil af borgerens aktuelle opholdskommune. Det forudsættes således, at de to involverede kommuner vedrørende en borger er indstillede på at indgå i et konstruktivt samarbejde med henblik på at sikre helhed i indsatsen over for borgeren.

I tilfælde, hvor en ung i umiddelbar forlængelse af en anbringelse uden for hjemmet får ophold i et socialt botilbud for voksne, foreslås tilsvarende, at den hidtidige opholdskommune som hovedregel skal forblive handlekommune vedrørende ydelser efter serviceloven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-5, og § 2.

2.2.2. Delegation

I det tilfælde, hvor den oprindelige opholdskommune eller en anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i et socialt botilbud eller lignende boform for voksne i en anden kommune end den oprindelige opholdskommune, og hvor den oprindelige opholdskommune fremover skal være handlekommune, jf. 2.2.1., foreslås det, at handlekommunen efter serviceloven helt eller delvis skal kunne delegerede udøvelsen af alle eller nogle af kommunens opgaver efter loven, til borgerens opholdskommune, dvs. som hovedregel den kommune, hvor boformen ligger. En kommune kan således delegerede udøvelsen af sine opgaver i det omfang, den ikke finder grundlag for selv at varetage alle opgaver, og det forekommer mest hensigtsmæssigt, at opholdskommunen står for udøvelsen af opgaver efter serviceloven i forhold til borgeren, f.eks. i tilfælde, hvor en borger får ophold i boform, der ligger fysisk fjernt fra handlekommunen. På den måde kan en kommune f.eks. undgå en u hensigtsmæssig og usmidig tilrettelæggelse af sin service over for borgeren. En forudsætning for delegation vil være, at den kommune, hvor boformen ligger, accepterer at modtage delegationen. Der kan på denne måde alt efter de konkrete forhold indgås et praktisk samarbejde mellem borgerens opholdskommune og handlekommunen efter serviceloven, samtidig med, at handlekommunen som delegerende kommune bevarer sit økonomiske og politiske ansvar for ydelser efter serviceloven til den pågældende borger.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (ad retssikkerhedslovens § 9, stk. 9) og nr. 7 og 8.

2.2.3. Eksisterende sager

For situationer, hvor en person inden lovens ikrafttræden har fået ophold i en af de nævnte boformer efter medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed foreslås, at den tidligere opholdskommune, der i dag betaler mellemkommunal refusion, som udgangspunkt bliver handlekommune efter serviceloven fra 1. juli 2010.

Forslaget vil betyde en ændring af forholdene for en række borgere, der før lovens ikrafttræden efter medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed har fået ophold i et socialt botilbud eller lignede. For disse borgere vil der ske et delvis skift af handlekommune, idet de fremover skal rette henvendelser vedrørende hjælp efter serviceloven til en tidligere opholdskommune. Det vil også være den tidligere opholdskommune, der skal føre det personrettede tilsyn efter serviceloven, og hjælpen efter serviceloven vil fremadrettet skulle ydes efter denne kommunes serviceniveau. Beboere i samme botilbud vil herunder kunne modtage ydelser og betale egenbetaling efter forskelligt serviceniveau. Samtidig vil de berørte borgere i relation til andre ydelser fortsat skulle rette henvendelse til den aktuelle opholdskommune.

Forslaget forudsætter således som også anført ovenfor, at der etableres et samarbejde mellem en borgers to handlekommuner med henblik på at sikre helhed i indsatsen og undgå usikkerhed om ansvarsfordelingen.

Da der ikke i alle sager vil være budgetstyringsmæssigt grundlag for, at den tidligere opholdskommune igen skal overtage handlekommuneforpligtelsen efter serviceloven, foreslås imidlertid, at kommunerne i perioden 1. marts - 1. maj 2010 får mulighed for i disse eksisterende refusionsager at træffe afgørelse om ikke igen at blive handlekommune efter serviceloven. Afgørelserne skal træffes ud fra en afvejning af dels de budgetstyringsmæssige behov, der er grundlag for lovforslaget, dels administrative hensyn og hensynet til borgeren, der i konkrete sager kan tale imod en ændring af handlekommuneforpligtelsen, herunder f.eks. hvis borgeren i en længere årrække har boet i en kommune, der ligger fjernt fra den kommune, der har betalt refusionen. Hvis en kommunalbestyrelse træffer afgørelse om, at kommunen ikke bliver handlekommune efter serviceloven fra 1. juli 2010, forbliver opholdskommunen borgerens handlekommune også i relation til ydelser efter serviceloven. Den kommune, der har betalt mellemkommunal refusion efter de hidtidige regler, skal i så fald fortsat betale refusion også for ydelser efter serviceloven. For at sikre, at en borger ikke skal kunne opleve usikkerhed om, hvorvidt en tidligere opholdskommune på et senere tidspunkt vil indtræde som handlekommune, foreslås, at afgørelsen ikke senere kan ændres af kommunalbestyrelsen. Borgerens forhold bliver således uændrede i disse tilfælde.

Indenrigs- og Socialministeriet vil på ovenstående baggrund løbende følge virkningen af forslaget med henblik på en vurdering af, om forslaget måtte vise sig at indebære utilsigtede administrative konsekvenser for borgere eller kommuner, der giver anledning til overvejelser om ændringer i ordningen.

Der henvises til lovforslagets § 3, stk. 3 og 4.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil indebære, at kommunerne får bedre mulighed for udgiftsstyring i forhold til borgere, der ved medvirken har fået ophold i sociale botilbud og lignende i andre kommuner. Den oprindelige opholdskommune, der efter de gældende regler betaler refusion vedrørende udgifter til borgeren uden at have indflydelse på de afgørelser, der træffes, vil efter forslaget blive handlekommune med hensyn til hjælp efter lov om social service. Der bliver således sammenfald mellem betalings- og handlekommune for alle ydelser efter serviceloven.

Lovforslaget er en udmøntning af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forlaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget vil have administrative konsekvenser for borgere, der efter medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed får eller har fået ophold i et socialt botilbud eller lignende til længevarende ophold i en anden kommune. Den foreslåede ændring vil for sådanne borgere betyde, at den tidligere opholdskommune bliver handlekommune for borgeren i relation til ydelser efter lov om social service. Samtidig vil de berørte borgere i relation til andre ydelser fortsat skulle rette henvendelse til den aktuelle opholdskommune. Borgerne vil således skulle have kontakt med to kommuner med hensyn til henholdsvis ydelser efter lov om social service og andre forhold, herunder andre sociale ydelser.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget ses ikke at have EU-retlige aspekter

8. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været sendt til høring hos: Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens fællesråd, Center for Ligebehandling af Handicappede, Dansk Fængselsforbund, Dansk Handicapforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Socialchefer i Danmark, FTF, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen, Institut for menneskeret-tigheder, KL, Landsforeningen af pårørende til stofmisbrugere, Landsforeningen bedre Psykiatri, Landsforeningen Sind, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, LO, LOKK (Landsforeningen af kvindekrisecentre), LOS (Landsforeningen af Opholdssteder), Kriminalforsorgsforeningen, Organisationen af selvejende Institutioner (OSI), Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark (SBH), SAND, Sjældne Diagnoser, Socialpædagogerne Landsforbund (SL), Statsforvaltningsdirektørerne, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ældre sagen og Ældremobiliseringen.

9. sammenfattende skema over lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/udgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen. Lovforslaget er en udmøntning af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde.	Ingen. Lovforslaget er en udmøntning af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget er en udmøntning af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde.	Lovforslaget er en udmøntning af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 med hensyn til sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne		Forslaget vil have administrative konsekvenser for de berørte borgere, der i relation til ydelser efter lov om social service bevarer den oprindelige kom-

		mune som handlekommune.
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen er konsekvenser af de ændringer af handlepligten, der foreslås ved § 1, nr. 2 og 3.

Til nr. 2

Ad § 9, stk. 7

Det foreslås, at den oprindelige opholdskommune forbliver handlekommune i forhold til en person for ydelser efter lov om social service, når den pågældende efter medvirken fra denne kommune eller anden offentlig myndighed får ophold i en ny kommune i en af de boformer på det specialiserede socialområde, der er nævnt i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, nr. 1-5, og for hvilke den oprindelige opholdskommune efter de gældende regler har refusionspligt. Det drejer sig om:

- 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service, (varige og midlertidige sociale boformer, forsorgshjem og krisecentre samt plejehjem),
- 2) boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., (plejeboliger),
- 3) institutioner under sygehusvæsenet,
- 4) institutioner under Kriminalforsorgen eller
- 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4.

Afgrænsningen af de nævnte 5 kategorier af boformer er den samme som efter den gældende retssikkerhedslov.

Sidstnævnte kategori omfatter (jf. bemærkningerne til lovforslag L 140 1998-99) ophold, der ikke formelt er etableret som boformer efter nr. 1-4, men som kan sidestilles med sådanne tilbud, idet de anvendes til at opfylde samme behov. Sigtet med bestemmelsen er, at der hermed er taget højde for såvel eksisterende måder at organisere hjælp på, som nye boformer og hjælpetilbud, der løbende udvikles. Ophold i egen bolig med betydelig støtte i og uden for hjemmet kan efter praksis i nogle tilfælde sidestilles med de nævnte boformer.

Den foreslåede ændring omfatter alle ydelser efter lov om social service og alle kommunens forpligtelser efter serviceloven, der ydes til personer, der får ophold i de nævnte kategorier af botilbud.

Forslaget indebærer, at den kommune, der i dag har refusionspligten for de nævnte ydelser, også bliver handlekommune. Det vil fremover være denne kommune, der træffer afgørelse om og finansierer alle ydelser efter serviceloven af bl.a. personlig hjælp, omsorg og pleje, økonomiske tilskud, misbrugsbehandling, aktivitets- og samværstilbud, botilbud og hjælpemidler. Forslaget omfatter også rådgivning og vejledning efter serviceloven.

Det vil også være denne kommune, der som handlekommune for borgeren vedrørende serviceloven skal træffe eventuelle beslutninger efter servicelovens regler om magtanvendelse.

I lovforslagets § 2, nr. 3 og 4, er foreslået, at det personrettede tilsyn vedrørende hjælp efter serviceloven med hensyn til, om hjælpen fortsat opfylder sit formål, og om der er behov for at yde andre former for hjælp, ligeledes foretages af den kommune, der er handlekommune for borgeren vedrørende disse ydelser.

For så vidt angår ydelser efter anden lovgivning end serviceloven, der er omfattet af retssikkerhedsloven, træffes afgørelser som hidtil af borgerens aktuelle opholdskommune, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 1. Afgørelser om sociale og beskæftigelsesmæssige ydelser, som f.eks. ydelser efter pensionslovgivningen,

træffes således som hidtil af borgerens aktuelle opholdskommune. Det forudsættes, at de to involverede kommuner vedrørende en borger er indstillede på at indgå i et konstruktivt samarbejde med henblik på at sikre helhed i indsatsen over for borgeren.

Handlekommunen kan efter forslaget delegerer udøvelsen af sine opgaver til opholdskommunen, således at denne helt eller delvis varetager opgaverne på handlekommunens vegne, jf. nedenfor ad § 9, stk. 9.

Efter retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, har opholdskommunen ret til refusion af udgifter til en række ydelser, når en person ved medvirken har fået ophold i en af de der nævnte boformer. Refusionsbestemmelsen omfatter efter § 9c, stk. 1, udgifter til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om individuel boligstøtte, § 52, stk. 1, i lov om social pension, § 50, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. samt lov om social service. Den foreslåede ændring af handlekommuneforpligtelsen vedrørende ydelser efter serviceloven vil indebære, at opholdskommunen som udgangspunkt ikke vil have udgifter efter serviceloven til den omfattede personkreds, idet den oprindelige opholdskommune som handlekommune både træffer afgørelse om og betaler udgiften til ydelser efter serviceloven. Der vil således som udgangspunkt ikke blive tale om refusion af udgifter til ydelser efter serviceloven i de tilfælde, der er omfattet af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, nr. 1-5. Derimod vil der fortsat være refusion for udgifter efter serviceloven i de tilfælde, der er omfattet af retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, nr. 6, stk. 4 og 5 (samt de relevante ydelser efter stk. 3 og 6). Der vil endvidere skulle ydes refusion efter retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, nr. 1-5, for udgifter efter serviceloven i de tilfælde, hvor, hvor en kommune efter lovforslagets §§ 3 og 4 har besluttet ikke at overtage handlepligten for en borger.

Ad § 9, stk. 8

I 1. pkt. foreslås, at handleforpligtelsen efter serviceloven efter den foreslåede § 9, stk. 7, i retssikkerhedsloven, skal bestå, så længe den person, pligten vedrører, har ophold i det pågældende eller et lignende botilbud. Bestemmelsen svarer til den gældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 9, 1. pkt. om mellemkommunalrefusion, hvorefter retten til mellemkommunal refusion består, så længe borgeren har bopæl i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud. Der er ikke ved den let ændrede formulering tilsigtet nogen realitetsændring, men alene at bringe sprogbroen i overensstemmelse med den foreslåede § 9, stk. 7. Handleforpligtelsen for den oprindelige opholdskommune vil herunder bestå, hvis en person, der efter medvirken fra sin oprindelige opholdskommune har haft ophold i et botilbud i en anden kommune, efterfølgende med den oprindelige opholdskommunes medvirken får ophold i et tilsvarende botilbud i en tredje kommune.

Også det foreslåede 2. pkt. om ophør af handlepligten efter serviceloven, når en person har haft ophold på et forsorghjem, svarer til den gældende § 9 c, stk. 9, 2. pkt., om mellemkommunal refusion, hvorefter en tidligere opholdskommunes pligt til at yde refusion i anledning af en borgers ophold i en institution efter § 110 i lov om social service består, indtil borgeren har erhvervet ny opholdskommune. Der er ikke ved den let ændrede formulering tilsigtet nogen realitetsændring, men alene at bringe sprogbroen i overensstemmelse med den foreslåede § 9, stk. 7. Bestemmelsen tager sigte på, at der for alle borgere, som dukker op på et forsorghjem, skal kunne findes en tidligere opholdskommune, (jf. bemærkningerne til L 37 2005-06). Det betyder, at en tidligere opholdskommune ikke bliver frigjort fra sine forpligtelser, selv om en borger har klaret sig selv i en periode, hvis der ikke i denne periode er etableret en ny opholdskommune.

Ad § 9, stk. 9

Den foreslåede § 9, stk. 9, i retssikkerhedsloven giver hjemmel til, at kommunalbestyrelsen i den oprindelige opholdskommune, der efter den foreslåede § 9, stk. 7, bevarer handlepligten efter serviceloven over for en borger, helt eller delvis kan delegerer udøvelsen af sine opgaver til borgerens aktuelle opholdskommune., dvs. som hovedregel den kommune, hvor boformen ligger.

Delegation kan omfatte alle opgaver, herunder myndighedsopgaver i alle sager efter serviceloven, hvor kommunen er handlekommune for personer, der har fået ophold i et botilbud m.v. i en anden kommune. Kommunalbestyrelsen, kan også delegerer visse opgaver, herunder udøvelsen af opgaverne eller nogle opgaver i enkelte sager. Retten til delegation gælder også det personrettede tilsyn efter serviceloven, som efter lovforslagets § 2, nr. 3 og 4, også overtages af den oprindelige opholdskommune.

Det er alene varetagelsen af udøvelsen af opgaver efter serviceloven, der kan delegeres. Den delegerende kommunalbestyrelse bevarer såvel det politiske som det økonomiske ansvar for de afgørelser, der træffes af den bemyndigede kommune, og for de øvrige opgaver, som den bemyndigede kommune varetager på den delegerende kommunes vegne. Uanset i hvilket omfang handlekommunen delegerer sine opgaver til opholdskommunen, bevarer handlekommunen således over for borgeren ansvaret i sagen. Den delegerende kommunalbestyrelse kan når som helst i henhold til delegationsaftalens nærmere bestemmelser tilbagekalde delegationen helt eller delvis, ligesom kommunen har mulighed for af egen drift at behandle en sag, som ellers som følge af delegationen skulle være behandlet af den bemyndigede kommune (call in).

Alle afgørelser træffes således uanset delegation på handlekommunens vegne. Rette klageinstans for afgørelser truffet af opholdskommunen på handlekommunens vegne efter delegation, er den klageinstans, som ifølge lovgivningen har kompetence til at behandle klager over den delegerende kommunalbestyrelses, dvs. handlekommunens, afgørelser. Afgørelser efter serviceloven, der efter delegation er truffet af opholdskommunen på handlekommunens vegne, kan altså indbringes for det sociale nævn, handlekommunen hører under, jf. også lovforslagets § 1, nr. 7.

Borgerens klager over afgørelser efter serviceloven skal, uanset om de er truffet efter delegation, rettes til handlekommunen, jf. også forslaget § 1, nr. 8.

Som følge af, at den delegerende kommune bevarer ansvaret for afgørelserne, har den delegerende kommunalbestyrelse adgang til at fastsætte overordnede retningslinier for opgavevaretagelsen, som den bemyndigede kommunalbestyrelse er forpligtet til at følge. Det vil således være handlekommunens retningslinier der skal følges, når opholdskommunen er bemyndiget til at varetage opgaver efter serviceloven i forhold til borgere. Den delegerende kommune har endvidere efter almindelige retsgrundsætninger en pligt og dermed også en ret til at føre tilsyn med, hvordan opgaverne varetages i den bemyndigede kommune. Tilsynspligten omfatter såvel overholdelse af lovgivningen som overholdelse af retningslinier, som den delegerende kommunalbestyrelse kan have fastsat. Denne tilsynsforpligtelse ligger hos den delegerende kommune, uanset om den delegerende kommune har valgt at delegere den lovbestemte tilsynsforpligtelse (det personrettede tilsyn) efter serviceloven til opholdskommunen.

En forudsætning for delegation er efter forslaget, at borgerens opholdskommune er villig til at modtage delegationen, herunder de retningslinier, handlekommunen ønsker skal gælde for varetagelsen af opgaven. Det kan aftales, at den delegerende kommune betaler den bemyndigede kommunes omkostninger ved varetagelsen af de delegerede opgaver. Opholdskommunen kan når som helst i henhold til delegationsaftalens nærmere bestemmelser tilbagekalde sit samtykke til delegationen helt eller delvis.

Anvendes delegation ikke, forudsættes det, at der i den enkelte sag på anden måde indgås et hensigtsmæssigt samarbejde mellem handlekommunen efter serviceloven og borgerens opholdskommune med henblik på at sikre helhed i indsatsen over for borgeren.

Det bemærkes, at udveksling af personfølsomme oplysninger om borgeren som hovedregel kræver den pågældendes samtykke, jf. retssikkerhedslovens § 11 a, jf. også persondatalovens § 8, stk. 3. Borgeren skal endvidere efter retssikkerhedslovens § 4 have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Det vil således være naturligt i forbindelse med inddragelsen af borgeren at bede om samtykke til, at oplysninger om borgeren kan udveksles mellem de to kommuner i det omfang det er nødvendigt for at behandle borgerens ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes, jf. retssikkerhedslovens § 5.

Til nr. 3

Efter den gældende retssikkerhedslovs § 9, stk. 7, der bliver stk. 10, skal den kommune, hvor borgeren senest er folkeregisterregistreret, midlertidigt fungere som opholdskommune for borgeren, indtil uenigheden er afklaret, hvis der opstår uenighed mellem to kommuner om, hvilken kommune, der er en borgeres opholdskommune. Formålet med bestemmelsen er at sikre borgeren imod, at der kan opstå en situation, hvor ingen kommune anser sig som handlekommune (jf. bemærkningerne til L 37 2005-06).

I forlængelse af forslaget om, at handlekommunen for så vidt angår hjælp efter serviceloven i en række tilfælde skal være en oprindelige opholdskommune, foreslås derfor, at bestemmelsen om en fungerende kommune for borgeren, så længe der er uenighed mellem to kommuner, også skal omfatte uenighed om, hvilken

kommune der er handlekommune for en borger, i tilfælde, hvor opholdskommunen ikke er handlekommune, jf. de foreslåede §§ 9, stk. 7, og 9 a, stk. 7, i retssikkerhedsloven.

I tilfælde hvor to kommuner f.eks. er uenige om, hvorvidt en borger er omfattet af den foreslåede § 9, stk. 7, og derfor har handlekommune efter serviceloven i sin oprindelige opholdskommune, og hvor dette spørgsmål evt. indbringes for det sociale nævn efter retssikkerhedslovens § 61, vil den kommune, hvor borgeren senest har haft folkeregisteradresse, således skulle fungere som borgerens handlekommune efter serviceloven, indtil uenigheden er bragt til ophør. Viser det sig, f.eks. ved en afgørelse fra det sociale nævn, at den fungerende handlekommune ikke var rette handlekommune, skal den rette handlekommune efter serviceloven ud over at overtage handlepligten tillige betale den fungerende handlekommune refusion for de afholdte udgifter efter serviceloven i den mellemliggende periode.

Til nr. 4

Børn og unge, der anbringes uden for hjemmet efter servicelovens kapitel 11, bevarer efter den gældende retssikkerhedslovs § 9 a, stk. 4, den anbringende kommune som opholdskommune og dermed også som handlekommune, indtil de fylder 18 år. Herefter får den unge efter § 9, stk. 2, selvstændig opholds- og handlekommune i den kommune, hvor vedkommende bor.

Efter de gældende regler bliver den anbringende kommune refusionspligtig, hvis den unge i umiddelbar forlængelse af anbringelsen uden for hjemmet, visiteres til en boform for voksne, jf. den gældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 2 og stk. 9.

Det foreslås i retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7, fastsat, at en ung i disse tilfælde, hvor den anbringende kommune i dag har refusionspligt efter § 9 c, også efter sit fyldte 18. år skal bevare den anbringende kommune som handlekommune vedrørende ydelser efter serviceloven, så længe den pågældende har ophold i en boform for voksne, omfattet af den foreslåede § 9, stk. 7. Der bliver således sammenhæng mellem handle- og betalingsforpligtelse efter serviceloven, uanset om en person først som voksen er anvist til en boform i en anden kommune, eller om der tale om en anvisning til en sådan boform i umiddelbar forlængelse af en anbringelse af en ung uden for hjemmet.

Bestemmelsen gælder, uanset om boformen for voksne ligger i den kommune, hvor den unge hidtil har været anbragt, eller i en anden kommune.

Den foreslåede bestemmelse gælder alene, når den unge får ophold i en boform for voksne i umiddelbar forlængelse af anbringelse i et anbringelsessted for børn og unge. Når dette ikke er tilfældet, får den unge som hidtil ny opholds- og handlekommune på 18-årsdagen i den kommune, hvor den unge bor på dette tidspunkt. Skulle en sådan person på et senere tidspunkt få ophold i en boform som nævnt i den foreslåede § 9, stk. 7 i retssikkerhedsloven, finder § 9 a, stk. 4 ikke anvendelse. Hvilken kommune der er handlekommune for den pågældende, afgøres i sådanne situationer efter § 9.

Den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 4, gælder alene, når den unge får ophold i en boform for voksne omfattet af den foreslåede § 9, stk. 7, i retssikkerhedsloven. Bestemmelsen omfatter f.eks. ikke tilfælde, hvor der træffes beslutning om efterværn, herunder i form af fortsat ophold i et anbringelsessted for børn og unge. I disse tilfælde har den hidtidige opholdskommune efter de gældende regler pligt til at betale den unges nye opholdskommune mellemkommunal refusion, men alene vedrørende udgiften til efterværn, der ophører efter en kortere årrække. Den unges nye selvstændige opholdskommune er på alle andre områder handle- og betalingskommune med hensyn til sociale og beskæftigelsesmæssige ydelser, når den unge er fyldt 18. år. Efter forslaget får den unge således, uanset om der træffes afgørelse om efterværn, som hidtil ny opholdskommune, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, på 18-årsdagen i den kommune, hvor den unge bor, og den hidtidige opholdskommune betaler refusion for udgifterne til efterværn efter retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 3.

Til nr. 5

Efter den gældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 6, yder opholdskommunen refusion for udgifter efter serviceloven til personlig og praktisk hjælp samt plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler, i det omfang sådan

hjælp ydes af en midlertidig opholdskommune. Det kan f.eks. være personlig og praktisk hjælp under ophold i sommerhus.

Hvis den pågældende person har fået ophold i opholdskommunen i en boform eller lignende efter medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed, vil opholdskommunen efter retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, nr. 1-5, i dag kunne få sine udgifter efter serviceloven refunderet fra den tidligere opholdskommune. Det gælder også eventuelle udgifter, som en midlertidig opholdskommune har afholdt i forhold til den pågældende, f.eks. under et ferieophold i sommerhus.

Efter de foreslåede §§ 9, stk. 7, og 9 a, stk. 7, i retssikkerhedsloven vil opholdskommunen ikke have nogen forpligtelser overfor borgeren i relation til serviceloven, når borgeren har fået ophold i en boform el. lign efter medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed, idet den oprindelige opholdskommune bliver handle- og betalingskommune for borgeren i relation til serviceloven. Det foreslås derfor, at refusion af en eventuel midlertidig opholdskommunes udgifter efter serviceloven i disse tilfælde betales af den kommune, der har pligten til at yde hjælp efter serviceloven.

Til nr. 6

Ændringen er redaktionel. Henvielsen i § 11 c, til § 11 a, stk. 4, er ved en fejl ændret til en henvisning til § 11 a, stk. 3, ved § 2 i lov nr. 1418 af 21. december 2005.

Til nr. 7

Efter retssikkerhedslovens § 60 kan kommunens afgørelser, når det fremgår af lovgivningen, indbringes for det sociale nævn.

Afgørelser efter lov om social service kan efter lovens § 166, medmindre andet er fastsat i loven, indbringes for det sociale nævn efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10

Det foreslås, at den rette klageinstans for en afgørelse efter lov om social service, der er truffet af en kommunalbestyrelse efter bemyndigelse efter den foreslåede § 9, stk. 9, i retssikkerhedsloven, (jf. lovforslagets § 1, nr. 2,) er det sociale nævn, som den delegerende kommune, dvs. borgerens handlekommune efter serviceloven, hører under. Det er således det samme nævn, der skal behandle en klage, uanset om handlekommunen har delegeret udøvelsen af en myndighedsopgave til borgerens opholdskommune. Delegation af udøvelsen af en opgave efter serviceloven fra en handlekommune, der ligger i én region, til en opholdskommune, der ligger i en anden region, fører således ikke til, at en klage skal indbringes for det sociale nævn, som den bemyndigede kommune hører under.

Til nr. 8

I retssikkerhedslovens § 66, stk. 1 er fastsat, at inden en klage behandles, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først afleveres til den myndighed, som har truffet afgørelsen.

I lovforslagets § 1, nr. 2, er foreslået, at en oprindelig opholdskommune, der bliver handlekommune for en borger efter serviceloven efter de foreslåede §§ 9, stk. 7 og 9 a, stk. 7, i retssikkerhedsloven, kan delegerer udøvelsen af sine opgaver i forhold til den pågældende til opholdskommune, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 2, ad § 9, stk. 9. Herunder kan handlekommunen delegerer til opholdskommunen at træffe afgørelser efter serviceloven. Alle afgørelser træffes imidlertid uanset delegation på handlekommunens vegne. Rette klageinstans for afgørelser truffet af opholdskommunen på handlekommunens vegne efter delegation, er det sociale nævn, som har kompetence til at behandle klager over den delegerende kommunalbestyrelses, dvs. handlekommunens, afgørelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Det foreslås derfor fastsat i retssikkerhedslovens § 66, at klage i disse tilfælde skal indsendes til handlekommunen. Dette vil skulle fremgå af klagevejledningen til borgeren, jf. forvaltningslovens § 25.

Til § 2

Til nr. 1

Efter servicelovens § 14, stk. 2, kan indenrigs- og socialministeren foretage tilsynsbesøg i tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen for at kontrollere, om de faktiske forhold er i overensstemmelse med registreringerne i Tilbudsportalen. Efter et tilsynsbesøg kan indenrigs- og socialministeren påtale uoverensstemmelser over for kommunalbestyrelsen i den kommune, som fører tilsyn med tilbuddet, og underrette kommunalbestyrelsen i brugernes opholdskommuner, der efter de gældende regler har det personrettede tilsyn.

Da det personrettede tilsyn ved § 2, nr. 3 og 4, (jf. også bemærkningerne til § 1, nr. 2) foreslås at skulle foretages af den kommune, der er handlekommunen efter serviceloven, i de tilfælde, hvor opholdskommunen ikke er handlekommune, foreslås ved § 2, nr. 1 i konsekvens heraf, at servicelovens § 14 stk. 3, 2. pkt., ændres således, at underretningen skal gives til de kommuner, der er brugernes handlekommuner efter serviceloven.

Til nr. 2

Servicelovens regler om kommunalbestyrelsens afgørelser om magtanvendelse følger som hovedregel retssikkerhedslovens generelle regler om handlekommune. Den foreslåede § 9, stk. 7, i retssikkerhedsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer således, at den oprindelige opholdskommune som handlekommune efter serviceloven har forpligtelsen også i relation til eventuelle afgørelser om magtanvendelse.

Det følger dog af servicelovens § 136, at enhver magtanvendelse i et botilbud af botilbuddet skal indberettes til den kommunalbestyrelse, (eller det regionsråd) der fører tilsyn med botilbuddet efter servicelovens § 148 a, dvs. den stedlige kommunalbestyrelse, hvor boformen ligger. Denne bestemmelse ændres ikke. Indberetning af magtanvendelse skal således fortsat ske til den stedlige kommunalbestyrelse. Denne kommune skal imidlertid efter den gældende § 136, stk. 1, 2. pkt., i serviceloven orientere borgerens opholdskommune, der i dag efter § 148, stk. 2, altid har det personrettede tilsyn med borgeren. Da det personrettede tilsyn ved § 2, nr. 3 og 4, (jf. også bemærkningerne til § 1, nr. 2) foreslås at skulle foretages af den kommune, der er handlekommunen efter serviceloven, i de tilfælde, hvor opholdskommunen ikke er handlekommune, foreslås ved § 2, nr. 2, i konsekvens heraf, at servicelovens § 136, stk. 1, 2. pkt., ændres således, at orienteringen om magtanvendelse skal gives til den kommune, der er borgerens handlekommune efter serviceloven.

Til nr. 3 og 4

Ved § 1, nr. 2 og 3, er foreslået, at den oprindelige opholdskommune bevarer handlepligten efter serviceloven over for borgeren, når en borger ved kommunens eller anden offentlig myndigheds medvirken får ophold i et botilbud for voksne m.v. i en ny kommune.

Denne handlepligt efter serviceloven bør også omfatte det personrettede tilsyn med hensyn til de tilbud, der er truffet afgørelse om over for borgeren efter serviceloven, samt opfølgning med hensyn til disse tilbud. Dette foreslås ved § 2, nr. 3 og 4. Forslaget indebærer, at den oprindelige opholdskommune i de tilfælde, hvor den er handlekommune efter serviceloven, løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne, jf. i det hele servicelovens § 148, stk. 2.

I servicelovens § 148 om det personrettede tilsyn er udtrykkeligt fastsat, at det er opholdskommunen, der fører tilsynet. Det er derfor nødvendigt at foretage en særskilt ændring af denne bestemmelse for at overføre tilsyns- og opfølgningspligten til handlekommunen i efter serviceloven.

Der foreslås ingen andre ændringer i servicelovens § 148.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. marts 2010.

Ved *stk. 2* foreslås, at ændringslovens § 1, nr. 2 og 3 - om handlekommune efter serviceloven for personer, der får ophold i et botilbud for voksne, finder anvendelse for personer, der efter lovens ikrafttræden, dvs. fra og med den 1. marts 2010 får ophold i en boform omfattet af de foreslåede §§ 9, stk. 7-9 og 9a, stk. 7, i retssikkerhedsloven. Det drejer sig om voksne, der får ophold i et botilbud i en anden kommune ved medvirken fra den oprindelige opholdskommune eller anden offentlig myndighed og om unge, der får ophold i et botilbud for voksne i umiddelbar forlængelse af en anbringelse uden for hjemmet. Den oprindelige opholdskommunes medvirken må gerne ligge forud for lovens ikrafttræden. Afgørende efter bestemmelsen er datoen fra opholdets begyndelse.

For eksisterende sager, hvor der ved udgangen af januar 2010 betales mellemkommunal refusion efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, nr. 1-5, fordi en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person har fået ophold i et socialt botilbud m.v. i en anden kommune, foreslås i *stk. 3*, at den oprindelige opholdskommune som udgangspunkt bliver handlekommune for ydelser efter serviceloven pr. 1. juli 2010. Hermed skabes der overensstemmelse mellem handle- og betalingskommune også i eksisterende sager. Af hensyn til de to kommuners forberedelse af overtagelsen af handlepligten er fristen for overtagelsen af handlepligten sat til den 1. juli 2010.

Bestemmelsen gælder også i de tilfælde, hvor en ung i umiddelbar forlængelse af en anbringelse uden for hjemmet efter servicelovens kapitel 11 har fået ophold i et botilbud for voksne, og hvor den tidligere opholdskommune derfor betaler mellemkommunal refusion, jf. også bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Indtil 1. juli 2010 betales som hidtil mellemkommunal refusion efter retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, nr. 1-5.

Det foreslås imidlertid i *stk. 4, 1. pkt.*, at den kommune, der fra 1. juli 2010 som udgangspunkt bliver handlekommune for en person med hensyn til ydelser efter serviceloven, ud fra en samlet afvejning af hensynet til borgeren, administrative hensyn og de budgetstyringsmæssige hensyn, der ligger til grund for dette lovforslag, kan træffe afgørelse om ikke at overtage handlepligten efter serviceloven. De hensyn til borgeren, der kan lægges vægt på, kan være f.eks. borgerens alder på overtagelsestidspunktet, afstanden fra borgerens bopæl til den oprindelige opholdskommune eller til pårørendes opholdskommune, den forventede varighed af opholdet og det tidsrum, der er gået, siden borgeren fik ophold uden for den oprindelige kommune. Det foreslås af hensyn til den aktuelle opholdskommunes forberedelse af afgivelsen af handlepligten pr. 1. juli 2010, at den oprindelige opholdskommune inden den 1. maj 2010, dvs. to måneder før kommunen ellers skulle have overtaget handlepligten, træffer afgørelse herom. Træffes inden den 1. maj 2010 afgørelse om ikke at overtage handlepligten, forbliver den aktuelle opholdskommune handlekommune for borgeren også efter serviceloven, og den oprindelige opholdskommune skal fortsat betale mellemkommunal refusion efter retssikkerhedslovens § 9 c, også for ydelser efter serviceloven. En sådan afgørelse kan ikke den 1. maj 2010 eller senere ændres af den oprindelige opholdskommune. Fristen er absolut. Dette gælder uanset senere ændringer i borgerens behov for hjælp eller kommunen muligheder for at tilbyde hjælp efter serviceloven. Refusionspligten vil i givet fald efter retssikkerhedslovens gældende § 9 c, stk. 9, gælde, så længe borgeren har ophold i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud. Træffer den oprindelige opholdskommune først efter fristens udløb, dvs. den 1. maj 2010 eller senere, beslutning om ikke at overtage handlepligten, vil denne beslutning være uvirksom som følge af fristens absolutte karakter.

Den person, sagen vedrører, har mulighed for at klage til det sociale nævn efter retssikkerhedslovens almindelige regler for klager over kommunale afgørelser. Dette gælder også en kommunes beslutning efter *stk. 4* om ikke at overtage handlepligten. Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 4, 2. pkt.*, præciseret, at det alene er en kommunes beslutning om ikke at overtage handlepligten, der kan påklages. En kommunes undladelse af at træffe beslutning om ikke at overtage handlepligten kan således ikke påklages. Dette hænger sammen med, at en tidligere opholdskommune ikke efter *stk. 4* er forpligtet til at overveje i hvert enkelt tilfælde, om kommunen vil gøre brug af beføjelsen efter *stk. 4* til at beslutte ikke at overtage handlepligten, og alene skal træffe en beslutning efter *stk. 4*, hvis kommunen ønsker ikke at overtage handlepligten.

Det følger af retssikkerhedslovens § 60, at en kommunes afgørelse efter *stk. 4* om ikke at overtage handlepligten kun kan påklages af den person, sagen vedrører. Den nuværende opholdskommune kan altså ikke påklage afgørelsen.

Det følger af retssikkerhedslovens § 72, at en klage ikke har opsættende virkning. Hvis en kommune har besluttet ikke at overtage handlepligten for en borger, og borgeren klager, vil borgerens aktuelle opholdskommune således fortsat være handlekommune for borgeren efter serviceloven, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, (med refusion efter § 9 c), indtil det sociale nævn måtte ændre kommunens afgørelse.

Det foreslås ved *stk. 5*, at den oprindelige opholdskommune til brug for behandlingen af sager efter § 3, stk. 4 om, hvorvidt kommunen af hensyn til borgeren og af administrative hensyn ikke ønsker at overtage pligten til at yde hjælp efter serviceloven, skal have adgang til uden samtykke fra borgeren, at forlange nødvendige oplysninger om borgeren fra den aktuelle opholdskommune. Uden en sådan regel ville den oprindelige opholdskommune kunne blive udelukket fra at skaffe de nødvendige oplysninger til at træffe en sådan beslutning, hvis borgeren nægter at give samtykke hertil. Det samme foreslås i de sager, hvor kommunen efter § 3, stk. 3, overtager handlepligten, for så vidt angår oplysninger, der er nødvendige for at kommunen på overtagelsestidspunktet kan varetage pligten til at yde hjælp efter serviceloven. Bestemmelsens formål er at sikre, at en kommune, der den 1. juli 2010 overtager pligten til at yde hjælp til en borger efter serviceloven, kan opfylde sin pligt til at yde hjælp og omsorg for borgeren også i tilfælde, hvor borgeren evt. ikke måtte ønske at give samtykke til, at kommunen indhenter oplysninger fra den kommune, der hidtil har ydet denne hjælp. I det omfang der er tale om personfølsomme oplysninger, der skal videregives fra den aktuelle opholdskommunes socialforvaltning, kan der være tale om en fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, til ugunst for borgeren.

Der kan forekomme tilfælde, hvor det først efter den 1. april 2010 fastslås, om en borger, der har fået ophold i en af de boformer, der er nævnt i den foreslåede § 9, stk. 7, i retssikkerhedsloven, ved udgangen af februar 2010 var omfattet af reglerne om mellemkommunal refusion, således at den oprindelige opholdskommune som udgangspunkt overtager handlepligten efter serviceloven den 1. juli 2010. Som eksempel kan nævnes, at uenighed om spørgsmålet mellem to kommuner kan være indbragt for det sociale nævn efter retssikkerhedslovens § 61, der først efter den 1. april 2010 træffer afgørelse i sagen. I disse tilfælde vil de i § 3 opstillede frister for, hvornår den tidligere opholdskommune overtager handlepligten henholdsvis kan træffe beslutning om ikke at overtage handlepligten, efter omstændighederne være ganske korte eller helt savne mening. Ved lovforslagets § 3, *stk. 6*, foreslås derfor, at i de tilfælde, hvor det først efter den 1. april 2010 fastslås, at en persons ophold i en boform er omfattet af de foreslåede §§ 9, stk. 7-9 og 9a, stk. 7 i retssikkerhedsloven, overtager den oprindelige opholdskommune handlepligten 3 måneder efter dette tidspunkt. Kommunalbestyrelsen kan senest 2 måneder før det tidspunkt, hvor handlepligten overtages, beslutte, at den ikke ønsker at overtage handlepligten. Herved bevares den 2 måneders periode mellem beslutningen om ikke at overtage handlepligten og selve handlepligtens indtræden, de i § 3 opstillede frister er udtryk for. Fastslås det før den 1. april 2010, at en persons ophold i en boform er omfattet af de foreslåede §§ 9, stk. 7-9 og 9a, stk. 7 i retssikkerhedsloven, vil de i § 3 opstillede frister for, hvornår den oprindelige opholdskommune overtager handlepligten henholdsvis kan træffe beslutning om ikke at overtage handlepligten, fortsat gælde.

Til § 4

Den gældende regel i retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 4, om, at et barn eller en ung, der anbringes uden for hjemmet, bevarer den anbringende kommune som opholdskommune, trådte i kraft den 1. juli 2003. Indtil dette tidspunkt havde et anbragt barn opholdskommune i forældremyndighedsindehaverens opholdskommune. Flyttede forældremyndighedsindehaveren, fik barnet ny opholdskommune i forældremyndighedsindehaverens nye kommune, mens den oprindeligt anbringende kommune, skulle betale mellemkommunalrefusion til den nye opholdskommune.

For børn anbragt før den 1. juli 2003 er ved § 4, stk. 4, i lov nr. 1168 af 19. december 2003 fastsat, at disse bevarer den kommune, der var opholdskommune den 30. juni 2003, som opholdskommune. Denne kommune har ret til refusion i det omfang, anbringelsen er foretaget af en anden (forældremyndighedsindehaverens tidligere) kommune, der måtte være refusionspligtig den 30. juni 2003. I øvrige tilfælde vil denne opholdskommune også være betalingskommune for den anbragte.

For anbragte unge, der har opholdskommune efter denne overgangsbestemmelse, foreslås ved *stk. 1-* som foreslået ved § 1, nr. 4, for anbragte unge, der efter de gældende regler i retssikkerhedslovens § 9,a, stk. 4, har opholdskommune i den anbringende kommune – at den unge får den kommune, der hidtil har betalt for

ydelserne efter serviceloven, som handlekommune efter serviceloven, hvis den unge i umiddelbar forlængelse af anbringelsen visiteres til en voksenboform omfattet af den foreslåede § 9, stk. 7, i retssikkerhedsloven. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og bemærkningerne hertil.

Forslaget finder efter *stk. 2* som udgangspunkt anvendelse for unge, der efter lovens ikrafttræden får ophold i en boform for voksne.

Den kommune, der efter *stk. 1* bliver handlekommune efter serviceloven, vil være den unges hidtidige opholdskommune, medmindre forældremyndighedsindehaveren og dermed den unge har skiftet opholdskommune mellem anbringelsestidspunktet og den 1. juli 2003.

I det omfang, den kommune, der får handleforpligtelsen efter serviceloven, ikke er den unges opholdskommune umiddelbart forud herfor (fordi forældremyndighedsindehaveren og den unge efter anbringelsen har skiftet opholdskommune før 1. juli 2003), foreslås, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at kommunen ikke skal overtage handleforpligtelsen efter serviceloven over for den pågældende, men i stedet fortsætte med at betale mellemkommunal refusion på samme måde som foreslået efter § 3, stk. 4, for eksisterende sager i øvrigt. Træffes en sådan beslutning, bliver den kommune, der bliver den unges opholdskommune, når den unge fylder 18 år, også handlekommune efter serviceloven, og den refusionspligtige kommune skal betale refusion til denne kommune for udgifter til ydelser til den unge efter serviceloven.

Beslutningen efter *stk. 3* skal træffes, inden den unge fylder 18 år.

Den unge, sagen vedrører, har mulighed for at klage til det sociale nævn efter retssikkerhedslovens almindelige regler for klager over kommunale afgørelser. Der henvises til bemærkningerne til § 3.

For sager, der har været omfattet af overgangsordningen i § 4, stk. 4, i lov nr. 1168 af 19. december 2003, og hvor den unge allerede inden lovens ikrafttræden er fyldt 18 år, skal den refusionspligtige kommune efter de gældende regler fortsat betale refusion, hvis den unge i umiddelbar forlængelse af anbringelsen uden for hjemmet har fået ophold i en boform omfattet af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1-5. Ved lovforslagets § 4, *stk. 4*, foreslås, på samme måde som ved forslaget § 3, stk. 3, at den refusionspligtige kommune i disse eksisterende sager bliver handlekommune for ydelser efter serviceloven pr. 1. juli 2010. Det foreslås ved *stk. 5* tilsvarende, at kommunalbestyrelsen inden 1. maj 2010 kan træffe afgørelse om ikke at overtage pligten til at yde hjælp efter serviceloven.

Ved *stk. 6* foreslås på samme måde som ved forslaget § 3, stk. 5, at den refusionspligtige kommune til brug for behandlingen af sager efter § 4, stk. 3 og 5 om, hvorvidt kommunen af hensyn til borgeren og af administrative hensyn ikke ønsker at overtage pligten til at yde hjælp § 11 a, stk. 1, at forlange nødvendige oplysninger om borgeren fra den aktuelle opholdskommune. Det samme foreslås i de sager, hvor kommunen efter forslaget § 4, stk. 2 og 4, overtager handlepligten, for så vidt angår oplysninger, der er nødvendige for at kommunen på overtagelsestidspunktet kan varetage pligten til at yde hjælp efter serviceloven. I det omfang der er tale om personfølsomme oplysninger, der skal videregives fra den aktuelle opholdskommunes socialforvaltning, kan der være tale om en fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, til ugunst for borgeren.

Endelig kan det også i sager omfattet af overgangsordningen i § 4, stk. 4, i lov nr. 1168 af 19. december forekomme, at det først efter den 1. april 2010 fastslås, at en persons ophold i en boform ved lovens ikrafttræden er omfattet af § 9, stk. 7-9 i retssikkerhedsloven. For disse tilfælde foreslås ved *stk. 7* en overgangsregel svarende til den foreslåede § 3, stk. 6. der henvises til bemærkningerne hertil.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 9. Opholdskommunen har pligt til at yde hjælp, jf. dog § 9 a, stk. 4.

Stk. 2. En person har opholdskommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. dog § 9 b, stk. 2.

Stk. 3. Ægtefæller har opholdskommune, hvor den fælles bopæl er.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter regler om opholdskommune for personer, som opholder sig eller har fast bopæl i udlandet.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, hvilken kommune der har handleforpligtelsen i sager efter lov om sygedagpenge. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, hvilken kommune der har handleforpligtelsen i sager efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel.

Stk. 6. Opholdskommunen kan, når der er særlige grunde til det, indgå aftale med en tidligere opholdskommune om, at denne fortsat har forpligtelsen til at yde hjælp. En sådan aftale er betinget af samtykke fra den, som modtager hjælpen.

Stk. 7. Opstår der uenighed mellem to eller flere kommuner om, hvilken kommune der er en persons opholdskommune, må den af de uenige kommuner, som personen har eller senest har haft folkeregisteradresse i, fungere som opholdskommune, indtil det er afklaret, hvilken kommune der er rette opholdskommune. Når rette opholdskommune er blevet bestemt, og den fungerende opholdskommune ikke er personens opholdskommune, yder opholdskommunen refusion for den fungerende opholdskommunes udgifter i den periode, hvor uenigheden har bestået. Refusionen beregnes som refusion efter § 9 c, stk. 1.

Lovforslaget

§ 1

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 3. september 2008, som ændret senest ved § 20 i lov nr. 483 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, *stk. 1*, ændres »jf. dog § 9 a, stk. 4,« til: »jf. dog stk. 7 og § 9 a, stk. 4 og 7«.

2. I § 9 indsættes efter stk. 6 som nye stykker:

»*Stk. 7.* Den oprindelige opholdskommune har uanset stk. 1 pligten til at yde hjælp efter lov om social service, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen i en anden kommune har fået ophold i:

- 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service,
- 2) boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.,
- 3) institutioner under sygehusvæsenet,
- 4) institutioner under Kriminalforsorgen eller
- 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4.

Stk. 8. Pligten efter stk. 7 består, så længe personen har ophold i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud. Pligten til at yde hjælp i anledning af en persons ophold i en boform efter § 110 i lov om social service består dog, indtil den pågældende har erhvervet ny opholdskommune.

Stk. 9. En kommunalbestyrelse, der efter stk. 7 har pligt til at yde hjælp til en person efter lov om social service, kan efter aftale bemyndige opholdskommunen, jf. stk. 2, til helt eller delvis at varetage udøvelsen af sine opgaver i forhold til den pågældende.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 10.

3. I § 9, *stk. 7*, der bliver stk. 10, indsættes som 4. pkt.:

»Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse, hvis

Personer under 18 år

§ 9 a. Opholdskommunen for et barn eller en ung under 18 år har pligt til at yde hjælp, jf. dog § 9 b.

Stk. 2. Et barn eller en ung under 18 år har samme opholdskommune som forældrene, jf. dog stk. 3-5. Et barn eller en ung under 18 år, der bor mest hos den ene af forældrene, har opholdskommune hos denne. Hvis barnet eller den unge bor lige meget hos begge forældre, har barnet eller den unge opholdskommune, hvor det er tilmeldt folkeregistret.

Stk. 3. Et barn eller en ung under 18 år, der ikke bor sammen med nogen af forældrene, og som har klareret sig selv, har selvstændig opholdskommune.

Stk. 4. Forældremyndighedsindehaverens opholdskommune har pligt til at yde hjælp efter kapitel 11 i lov om social service. Er et barn eller en ung under 18 år anbragt uden for hjemmet, får barnet eller den unge dog selvstændig opholdskommune i den kommune, som har truffet afgørelse om anbringelsen efter kapitel 11 i lov om social service. Barnets eller den unges selvstændige opholdskommune samarbejder med forældremyndighedens indehavers opholdskommune om at løse familiens problemer og hører forældremyndighedsindehaveren samt barnet eller den unge, inden der træffes afgørelse efter kapitel 11 i lov om social service. Barnets eller den unges selvstændige opholdskommune træffer afgørelser vedrørende barnets eller den unges forhold. Afgørelser, der er målrettet forældremyndighedsindehaveren, træffes af forældremyndighedsindehaverens opholdskommune.

Stk. 5. En ung under 18 år, der selv har ansvar for at forsørge en ægtefælle eller et barn, har selvstændig opholdskommune.

Stk. 6. Forældremyndighedens indehavers opholdskommune kan, når der er særlige grunde til det, uanset bestemmelsen i stk. 4, 2. og 3. pkt., indgå aftale med barnets eller den unges opholdskommune om, at den er handlekommune i forhold til barnet eller den unge. En sådan aftale er betinget af, at forældremyndighedens indehaver og den unge over 15 år giver samtykke.

§ 9 c.

Stk. 6. Opholdskommunen refunderer udgifter til personlig og praktisk hjælp efter § 83 i lov om social service under en persons midlertidige ophold i en anden kommune, jf. § 9 b, stk. 1. Endvidere refunderer opholdskommunen udgifter til plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler og lign., jf. §§ 120 og 122 i lov om social service, under en persons op-

der opstår uenighed mellem to kommuner om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp, jf. stk. 7 og § 9 a, stk. 7.«

4. I § 9 a indsættes som stk. 7:

»*Stk. 7.* Har en ung under 18 år selvstændig opholdskommune efter stk. 4, 2. pkt., bevarer denne kommune uanset § 9, stk. 1, pligten til at yde hjælp efter lov om social service, når den unge fylder 18 år, hvis den pågældende i umiddelbar forlængelse af anbringelsen får ophold i en boform omfattet af § 9, stk. 7. § 9, stk. 8 og 9, finder tilsvarende anvendelse.«

5. I § 9 c, stk. 6, indsættes som 3. pkt.: »Refusion efter 1. og 2. pkt. ydes dog, i tilfælde omfattet af § 9, stk. 7 og § 9 a, stk. 7, af den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter lov om social service.«

hold i en anden kommune, jf. § 9 b, stk. 2.

§ 11 c. Hvis det er nødvendigt for sagens behandling, kan kravet om samtykke efter § 11 a, stk. 1 og 3, fraviges i sager om

...

§ 66. Inden en klage behandles, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først afleveres til den myndighed, som har truffet afgørelsen.

Stk. 2. Kan myndigheden ikke give klageren medhold, sendes klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til klageinstansen.

§ 14. Indenrigs- og socialministeren samler og formidler oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud efter §§ 32 og 36, § 67, stk. 1-3, §§ 101, 103, 104 og 107-110 og § 142, stk. 1, 4 og 5, i en landsdækkende oversigt (Tilbudsportalen).

Stk. 2. Kun tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning, jf. § 4, stk. 2.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan foretage anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i de registrerede tilbud for at kontrollere, om de faktiske forhold er i overensstemmelse med registreringerne i Tilbudsportalen. Efter et tilsynsbesøg kan indenrigs- og socialministeren påtale uoverensstemmelser over for henholdsvis kommunalbestyrelsen i den kommune eller regionsrådet i den region, som fører tilsyn med tilbuddet, og underrette kommunalbestyrelsen i brugernes opholdskommuner. Indenrigs- og socialministeren sender tilsynsrapporterne til handikapråd og bruger- og pårørenderåd i de berørte kommuner.

§ 136. Optagelse i særlige botilbud efter § 129 og enhver form for magtanvendelse, herunder magtan-

6. I § 11 c, *stk. 1*, ændres »efter § 11 a, stk. 1 og 3« til: »efter § 11 a, stk. 1 og 4«.

7. Efter § 60 indsættes:

»§ 60 a. Er en afgørelse truffet efter delegation, jf. § 9, stk. 9, indbringes klagen for det sociale nævn, som den kommune, der efter § 9, stk. 7, eller § 9 a, stk. 7, har pligten til at yde hjælp efter lov om social service, hører under.«

8. I § 66, *stk. 1*, indsættes som 3. pkt.:

»Er en afgørelse truffet efter delegation, jf. § 9, stk. 9, skal klagen sendes til den kommune, der efter § 9, stk. 7 eller § 9 a, stk. 7, har pligten til at yde hjælp efter lov om social service.«

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2010 foretages følgende ændring:

1. I § 14, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »i brugernes opholdskommuner« til: »i de kommuner, der har pligten til at yde hjælp til brugerne efter denne lov«.

2. I § 136, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »opholdskommu-

vendelse i forbindelse med foranstaltninger efter §§ 125-128, skal registreres og indberettes af tilbudet til kommunalbestyrelsen for de tilbud, kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, jf. § 148 a, og til regionsrådet for de tilbud, regionsrådet fører tilsyn med, jf. § 5, stk. 7. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet orienterer opholdskommunen, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, om indberetningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde handleplaner i overensstemmelse med § 141 for personer, for hvem der foretages foranstaltninger som nævnt i stk. 1.

§ 148. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i opholdskommunen i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om, jf. § 3, stk. 1. Tilsynet omfatter ikke det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 148 a.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal løbende følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Stk. 3. Under en anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung skal kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med barnet eller den unge under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet.⁴

nen, jf. § 9 « til: »den kommune, der har pligten til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b«.

3. § 148, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligten til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i denne kommune i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om, jf. § 3, stk. 1.«

4. I § 148, stk. 2, 1. pkt., ændres »opholdskommunen« til: »den kommune, der har pligten til at yde hjælp efter denne lov«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2010, jf. dog stk. 2 – 4.

Stk. 2. § 9, stk. 7 - 9, og § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, finder anvendelse for personer, der efter lovens ikrafttræden får ophold i en boform m.v. omfattet af disse bestemmelser.

Stk. 3. § 9, stk. 7 - 9, og § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, finder endvidere den 1. juli 2010 anvendelse for personer, der ved lovens ikrafttræden har ophold i en boform m.v. omfattet af disse bestemmelser og den 1. juli 2010 stadig opholder sig i en sådan bo-

form, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. § 9, stk. 7 - 9, og § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, finder dog ikke anvendelse for en person omfattet af stk. 3, såfremt den kommunalbestyrelse, der efter stk. 3 den 1. juli 2010 overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service for den pågældende person, inden den 1. maj 2010 under hensyntagen til den pågældendes forhold og af administrative hensyn træffer afgørelse om, at den pågældende kommune ikke vil overtage denne handlepligt. Afgørelsen efter 1. pkt. om ikke at overtage pligten til at yde hjælp kan indbringes for det sociale nævn efter kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Stk. 5. En kommune kan til brug for behandlingen af en sag om en afgørelse efter stk. 4 og til brug for overtagelsen af pligten til at yde hjælp efter stk. 3, uden samtykke fra den person, afgørelsen vedrører, af opholdskommunen forlange de oplysninger om den pågældende, der er nødvendige for sagens behandling.

Stk. 6. Fastslås det efter den 1. april 2010, at en persons ophold i en boform ved lovens ikrafttræden, er omfattet af § 9, stk. 7 - 9, eller § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2 og 3, overtager den kommune, der efter stk. 3 har pligt til at yde hjælp efter lov om social service, denne forpligtelse 3 måneder efter dette tidspunkt. Kommunalbestyrelsen kan inden 2 måneder, før kommunen overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service, træffe afgørelse efter stk. 4 om ikke at overtage pligten til at yde hjælp.

Lov nr. 1168 af 19. december 2003 indeholder nedenstående ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2. Refusion efter § 9 c, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, omfatter udgifter til førtidspension tilkendt den 1. januar 2004 eller senere. Forhøjelser efter 1. januar 2004 af førtidspension tilkendt før 1. januar 2004 er ikke omfattet af § 9 c, stk. 5.

Stk. 3. Refusion efter § 9 c, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, omfatter udgifter til hjælp, der er ydet den 1. januar 2004 eller senere, selv om ydelsen er tilkendt og iværksat forud for denne dato.

Stk. 4. § 9 a, stk. 4, omfatter børn og unge under 18 år anbragt uden for hjemmet den 1. juli 2003 eller senere. Børn og unge under 18 år anbragt uden for hjemmet før den 1. juli 2003 har opholdskommune i

§ 4

Stk. 1. For børn og unge under 18 år, der før den 1. juli 2003 er anbragt uden for hjemmet, overtages pligten til at yde hjælp efter lov om social service af den kommune, der er refusionspligtig efter § 4, stk. 4, 3. pkt., i lov nr. 1168 af 19. december 2003 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love, når den unge fylder 18 år og i umiddelbar forlængelse af anbringelsen får ophold i en boform omfattet af § 9, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3.

Stk. 2. Stk. 1 finder anvendelse for personer, der efter lovens ikrafttræden får ophold i en boform omfattet af stk. 1, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Stk. 1 finder dog ikke anvendelse for personer omfattet af stk. 1 og 2, hvis den kommunalbe-

den kommune, der den 30. juni 2003 var opholdskommune for barnet eller den unge. Denne kommune har ret til refusion fra den kommune, som var refusionspligtig den 30. juni 2003 for udgifter til anbringelsessteder for børn og unge efter §§ 49 og 51 i lov om social service.

styrelse, der efter stk. 1 overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service, ikke umiddelbart forud herfor var opholdskommune for den unge, og kommunalbestyrelsen, inden den unge fylder 18 år, under hensyntagen til den pågældendes forhold og af administrative hensyn træffer afgørelse om, at den ikke vil overtage denne handlepligt. Afgørelsen efter 1. pkt. om ikke at overtage pligten til at yde hjælp kan indbringes for det sociale nævn efter kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 4. Stk. 1 finder endvidere den 1. juli 2010 anvendelse for personer, der ved lovens ikrafttræden har ophold i en boform m.v. omfattet af stk. 1 og den 1. juli 2010 stadig opholder sig i en sådan boform, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Stk. 1 finder dog ikke anvendelse for personer omfattet af stk. 1 og 4, hvis den kommunalbestyrelse, der efter stk. 1 overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service inden den 1. maj 2010 under hensyntagen til den pågældendes forhold og af administrative hensyn træffer afgørelse om, at den ikke vil overtage denne handlepligt. Afgørelsen kan indbringes for det sociale nævn efter kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. En kommune kan til brug for behandlingen af en sag om en afgørelse efter stk. 3 eller 5, og til brug for overtagelsen af pligten til at yde hjælp efter stk. 2 og 4 fra en tidligere opholdskommune, uden samtykke fra den person, afgørelsen vedrører, fra denne kommune forlange de oplysninger om den pågældende, der er nødvendige for sagens behandling.

Stk. 7. Fastslås det efter den 1. april 2010, at en persons ophold i en boform ved lovens ikrafttræden, er omfattet af § 9, stk. 7 - 9, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, overtager den kommune, der efter stk. 4 har pligt til at yde hjælp efter lov om social service, denne forpligtelse 3 måneder efter dette tidspunkt. Kommunalbestyrelsen kan inden 2 måneder, før kommunen overtager pligten til at yde hjælp efter lov om social service, træffe afgørelse efter stk. 5 om ikke at overtage pligten til at yde hjælp.